

- причини нестач, втрат і лишків;
- пропозиції щодо заліку внаслідок пересортиці, списання нестач у межах норм природного убутку, а також понаднормових нестач із зазначенням причин виникнення та вжитих заходів щодо їх запобігання.

В результаті урегулювання розбіжності між фактичною наявністю активів і обліковими даними потрібно всі лишки оприбуткувати на баланс з одночасним збільшенням доходів спеціального фонду, а нестачі списати на фактичні витрати. Нестачі отримані від конкретних об'єктів обліку врегульовуються залежно від конкретної ситуації. Вирішальне значення має, чи вписуються такі нестачі в межі природного убутку, чи є понаднормативними, встановлені винуватці чи ні.

Для визначення розміру збитків від нестач необхідно провести незалежну оцінку відповідно до національних стандартів оцінки. Альтернативним варіантом може стати стандартизована оцінка. Її проводять у випадках відсутності вихідних даних про пошкоджене майно до та після його розкрадання (нестачі, знищення, псування), крім даних бухгалтерського обліку, а також у разі неможливості особистого огляду такого майна виконавцем оцінювання.

Список використаних джерел: 1. Дем'яненко М. Я., Чудовець В. В. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2008. 288 с. 2. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879. URL: zakon.rada.gov.ua/go/z1365-14.

УДК 657

К. Моргун, студентка

Л. І. Бойко, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аудиту і оподаткування
Херсонський національний технічний університет, м. Херсон, Україна

МІСЦЕ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ У СТРУКТУРІ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

Ключові слова: бюджетні установи, функціонування, зведений бюджет, податки, Бюджетний кодекс України.

Бюджетний кодекс України визначає бюджетні установи як органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок державного чи місцевого бюджету, й є неприбутковими.

Серед загальних ознак, що притаманні бюджетним установам, можна зазначити такі: правосуб'єктність (юридичні особи публічного права); форма власності (державна чи комунальна); форма бюджетного фінансування (кошторисне фінансування); характер діяльності (невиробничий); економічний результат діяльності (неприбутковий).

Визначені особливості функціонування бюджетних установ підкреслюють їхню роль та значущість у системі державних фінансів та викликають необхідність визначення їхнього місця у фінансовій системі держави.

Сукупність всіх бюджетів, що входять до складу бюджетної системи України, є зведеним бюджетом України. Зведений бюджет використовується для аналізу й визначення засад державного регулювання економічного та соціального розвитку держави. До місцевих бюджетів належать обласні, міські, районні, районні в містах, селищні та сільські бюджети. Бюджет області об'єднує, відповідно, обласний бюджет, бюджети районів і міст обласного підпорядкування, селищні та сільські бюджети. Селищні та сільські бюджети створюються за рішенням районних і міських рад народних депутатів за наявності необхідної фінансової бази. Районні і міські ради визначають доходи та видатки відповідних селищних та міських бюджетів [1].

Найчисельнішою групою представницьких органів місцевого самоврядування є сільські, селищні ради. Повноваження ради, як учасника бюджетного процесу, полягають у наступному:

- затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку міста, місцевих цільових програм;
- затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього; затвердження звіту про виконання місцевого бюджету;
- встановлення переліку місцевих податків та зборів та розмірів їх ставок у межах, визначених законодавством;

- прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках та зборах.

Повноваження виконавчих органів рад, як учасника бюджетного процесу, поділяються на власні та делеговані повноваження:

1. Власні повноваження:

- складання проекту міського бюджету, подання його на затвердження відповідної міської ради, забезпечення виконання бюджету;

- щоквартальне подання раді письмових звітів про хід і результати виконання місцевих бюджетів;

- підготовка і подання до районних та обласних рад необхідних фінансових показників та пропозицій щодо складання проектів районних та обласних бюджетів;

- здійснення в установленому порядку фінансування видатків з міського бюджету.

2. Делеговані повноваження:

- здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету на підприємствах і в організаціях незалежно від форм власності.

Міський (сільський) голова є одним із головних розпорядників бюджетних коштів, використовує їх лише за призначенням, визначеним радою. Голова забезпечує підготовку на розгляд ради проектів програм соціально економічного та культурного розвитку, міських цільових програм, міського бюджету та звіту про його виконання. Міський (сільський) голова підписує всі рішення міської ради та її виконавчого комітету, в т. ч. рішення сесії про бюджет на відповідний період та рішення про внесення змін до нього. Він оприлюднює затверджені радою програми, бюджет та звіти про його виконання. До повноважень голови належить також ініціатива скликання загальних зборів громадян територіальної громади. Міський голова (не рідше одного разу на рік) звітує про свою роботу перед територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами.

Однією з найбільших принципових переваг сучасної бюджетної реформи щодо переходу на програмно-цільове управління місцевими бюджетами є повна доступність такого бюджету для розуміння будь-яким пересічним мешканцем.

Уточнена редакція Бюджетного кодексу України зобов'язує оприлюднювати проект закону про Державний бюджет до його затвердження, але ця норма діє тільки для проекту Державного бюджету, який містить досить специфічну та складну інформацію, незрозумілу для пересічних громадян. Місцеві ж бюджети, які є чисельними та безпосередньо наближеними до інтересів людей, підлягають оприлюдненню за старою схемою [2].

Інструменти управління місцевими бюджетами в середньостроковій перспективі, надають можливість узгоджувати напрямки витрат бюджету з визначеними пріоритетами та стратегічними цілями соціально-економічного розвитку, а також надають вичерпну інформацію якості виконання місцевими органами влади своїх функцій.

Список використаних джерел: 1. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>. 2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

УДК 657.01

О. М. Петрик, студент

Ю. В. Мінченко, аспірант кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Науковий керівник: **О. Ю. Акименко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Ключові слова: бухгалтерський облік, малий бізнес, менеджмент, інформаційний процес, фінансова звітність.

У сучасних умовах менеджмент підприємства все частіше постає перед неординарними проблемами і завданнями, вирішення яких потребує здійснення оптимальних управлінських